

הן מבעלה הראשון, האמיתי, שחייב עתה לגרשה, והן מבעלה השני, שלא תפסו לו בה קידושיו, והוא אסור בה גם לאחר שיגרשנה בעלה הראשון! היות והחמירו בה חכמים לדונה כאשה שזינתה תחת בעלה ברצון, שאסורה בין לבעל ובין לבועל.

ואף שמן הדין היא אינה נאסרת כדין אשה המזנה תחת בעלה ברצון, שהרי אנוסה היא, לפי שסמכה על עדות העד ועל בדיקותיה, והתירו לה לסמוך על זה — בכל זאת קנסוה חכמים, והחמירו בה חומרות אלו, כדי שתדייק כראוי לפני שנישאת לבעל אחר.

וכן רוב החומרות שבמשנה להלן, יסודן הוא בקנס שקנסוה חכמים. (5)

ב. וצריכה גט מזה ומזה אם תרצה להינשא לאחר.

מן הראשון צריכה גט שהרי היא אשתו. ואף מן השני, שלא תפסו בה קידושיו, צריכה היא גט, קודם שתינשא לאחר. (6)

כל זמן שאשה נמצאת תחת בעלה הוא חייב במזונותיה [מן התורה או מן תקנת חכמים, ונחלקו בדבר תנאים].

[כין טעמא מאי] [האמינו חכמים לעד אחד]? — משום דהיא גופה דייקא עד דידעה בקושטא [שכך הוא באמת], ומינסבא. והא, דלא דייקא, קנסי לה".

ואף כי מלשוננו של רש"י משמע לכאורה שאינה חשובה אנוסה כלל, ומעיקר הדין היא חשובה כזונה, אין זו כוונתו, ואין דין זה אלא משום קנס על אשר לא דייקה, ומה שכתב רש"י "לאו אנוסה היא", היינו שכך הוא גדר הדין, שקנסו אותה חכמים שיש לדון אותה כמי שלא היתה אנוסה אלא כזונה גמורה.

ולשון הריטב"א הוא: פירוש, שהחמירו עליה לעשותה כאילו זינתה במזיד, שהיא אסורה לבעל ולבועל. ואע"ג שלפי שורת הדין אין כאן זנות, שהרי ברשות בית דין נשאת על פי עד אחד! וכדאמרין: מתוך חומר שהחמירו בסופה, הקילו עליה בתחלתה, וכיון שאשה זו לא דייקא ומינסבא [שהרי חזר בעלה] — עשאוה כמזידה.

6. הטעם שצריכה גט מן השני על אף שאינה אשתו כלל, שמא יאמרו הבריות: הראשון גירשה תחילה, ואחר כך נשאה השני. ואם תצא בלא

במי שנישאת על פי שני עדים. והטעם הוא כעין "לא פלוג", שלא חילקו בתקנתם להחמיר על אשה שניסת ובא בעלה. ראה קרן אורה צא ב ד"ה רב פפא.

ולשון המאירי בפירוש המשנה הוא: ואף כשנשאת בעדים, מכל מקום כי הא קנסוה רבנן, כי היכי דתידוק שפיר.

ורבי שמעון בהמשך המשנה, חולק, וסובר שלא אמרו כן אלא בנישאת על פי עד אחד.

[ורוב הראשונים, וכן בשו"ע, פסקו כתנא קמא של משנתנו. ואולם מדברי תוספות בכמה מקומות נראה שהם סוברים להלכה, שאין דין משנתנו אלא במי שנישאת על פי עד אחד].

כל החומרות ששינו במשנתנו הן בין שנבעלה על ידי בעלה השני ובין נכנסה לחופה ולא נבעלה על ידי השני, הואיל ו"קרובה היתה לביאה", אבל אם רק נתקדה ולא נישאת, לא החמירו לגזור עליה.

5. כתב רש"י: "תצא מזה ומזה, כשאר אשת איש שזינתה, דהך — לאו אנוסה היא! ואע"ג דהימנוהו רבנן לעד אחד באשה משום עיגונא.